

Európska komisia - DG ENER - 25. mája 2020

Konzultačný dokument o plánovanom

Rozhodnutí Európskej komisie, ktorým sa ustanovujú poplatky splatné Agentúre pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) na zber, spracovanie a analyzovanie informácií oznamovaných podľa nariadenia (EÚ) č. 1227/2011 z 25. októbra 2011 o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou

I. Základné informácie

1. Úvod

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/942 z 5. júna 2019, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky („nariadenie o ACER“) zavádza poplatky ako doplnkový zdroj financovania na pokrytie nákladov činností vykonávaných Agentúrou Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky („ACER“) súvisiacich s REMIT („poplatky REMIT“).

Táto verejná konzultácia sa vyžaduje v súlade s čl. 32 ods. 2 nariadenia o ACER ako súčasť postupu, ktorý povedie k rozhodnutiu Európskej komisie (EK) o úrovni a štruktúre poplatkov REMIT, ktoré bude agentúra ACER vyberať.

Myšlienky uvedené v tomto konzultačnom dokumente vypracovalo Generálne riaditeľstvo EK pre energetiku (DG Energy) a ACER na účely tejto verejnej konzultácie. Nie sú nimi dotknuté rozhodnutia kolégia Komisie o plánovanom rozhodnutí Komisie.

2. Právny rámec

V súlade s článkom 32 ods. 1 nariadenia o ACER sú agentúre ACER splatné poplatky za:

a) žiadosť o rozhodnutie o výnimke podľa článku 10 tohto nariadenia a za rozhodnutie o cezhraničnom rozdelení nákladov, ktoré poskytuje agentúra ACER podľa článku 12 nariadenia (EÚ) č. 347/2013; a

(b) zber, nakladanie, spracovanie a analýzu informácií, ktoré oznamujú účastníci trhu alebo subjekty oznamujúce údaje v ich mene podľa článku 8 nariadenia REMIT.

Nový článok 32 ods. 1 písm. b) rozširuje ustanovenie o poplatkoch na činnosti agentúry ACER v kontexte REMIT. V tomto prípade poplatok nie je za jednotlivé rozhodnutia, ale skôr za

pokrytie celej škály úloh: zber, spracovanie a analyzovanie informácií oznamovaných účastníkmi trhu alebo subjektmi oznamujúcimi údaje v ich mene podľa článku 8 REMIT.

V súlade s článkom 32 ods. 2 nariadenia o ACER poplatky REMIT a spôsob, akým sa majú uhrádzať, stanoví Komisia po vykonaní verejnej konzultácie a po konzultácii so Správnou radou a Radou regulačných orgánov ACER. Komisia preto začala túto verejnú konzultáciu.

3. Úlohy, ktoré sa majú financovať z poplatkov REMIT

Činnosti spojené so zberom, spracovaním a analýzou informácií oznamovaných podľa článku 8 REMIT predstavujú významnú časť súčasných nákladov agentúry ACER (najmä výdavky na ľudské zdroje, IT hardvér, softvér a podporné služby). Náklady na tieto činnosti sa v roku 2021 odhadujú na 8,8 milióna EUR. Po rozpočítaní to priemerne predstavuje o niečo menej než 600 EUR ročne na registrovaného účastníka trhu (vychádzajúc z počtu účastníkov trhu registrovaných v systéme CEREMP v roku 2020 – viac ako 14 700) a niečo menej než 1 000 EUR ročne na oznamujúceho účastníka trhu v roku 2020 (vychádzajúc z počtu účastníkov trhu aktívne oznamujúcich záznamy o zmluvách týkajúcich sa veľkoobchodného trhu s energiou pre rok 2020 – viac ako 9 600).

Zberu, spracovania a analyzovania informácií oznamovaných podľa článku 8 REMIT sa týkajú nasledujúce skupiny úloh, ktoré sú v súčasnosti pridelené agentúre ACER:

- správa informácií REMIT;
- dohľad nad trhom a jeho správaním v zmysle REMIT; a
- správa poplatkov REMIT.

Správa informácií REMIT

Cieľom týchto činností je vytvorenie a správa informácií REMIT ako kľúčového aktíva na podporu monitorovania trhu a poskytovanie spoľahlivých informácií o veľkoobchodných trhoch s energiou pre podporu integrity a transparentnosti trhu¹. Hlavné činnosti sú:

- zriadenie a vedenie európskeho registra účastníkov trhu na uľahčenie oznamovania informácií podľa článku 8 REMIT prostredníctvom jedinečnej identifikácie účastníkov trhu;
- registrácia a dohľad nad oznamujúcimi stranami, aby sa umožnilo oznamovanie informácií podľa článku 8 REMIT;

¹ V prílohe k tomuto konzultačnému dokumentu sa nachádzajú štatistiky o činnostiach vykonávaných v rámci správy informácií REMIT.

- zostavenie a udržiavanie verejného zoznamu organizovaných miest obchodovania a štandardných zmlúv obchodovaných na organizovaných trhoch s cieľom uľahčiť oznamovanie informácií podľa článku 8 REMIT;
- vypracovanie a udržiavanie pravidiel oznamovania informácií podľa REMIT na uľahčenie oznamovania informácií podľa článku 8 REMIT;
- konzultácie s príslušnými zúčastnenými stranami podľa článku 8 REMIT a vykonávacieho nariadenia REMIT (vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 1348/2014 zo 17. decembra 2014 o oznamovaní údajov, ktorým sa vykonáva článok 8 ods. 2 a 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1227/2011 o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou) v prípade významných aktualizácií pravidiel oznamovania informácií podľa REMIT;
- zber záznamov o transakciách na veľkoobchodnom trhu s energiou vrátane pokynov na obchodovanie, základných údajov, dôverných informácií, transakcií s derivátmi a emisných kvót;
- prevádzka a vylepšenia informačných systémov REMIT (ARIS) agentúry ACER;
- prevádzková spoľahlivosť a ochrana údajov informácií REMIT oznamovaných agentúrou;
- analýza údajov REMIT na zabezpečenie úplnosti, presnosti a včasnosti oznamovania informácií podľa článku 8 REMIT;
- informačné služby REMIT pre interných a externých používateľov informácií REMIT, vrátane oznamujúcich strán (napr. vzorové žiadosti o údaje o transakciách pre účastníkov trhu, aby im umožnili overiť úplnosť, presnosť a včasnosť predloženia údajov agentúre ACER);
- zdieľanie informácií REMIT medzi agentúrou ACER a inými orgánmi, aby sa zabránilo dvojitému oznamovaniu od účastníkov trhu týmto orgánom v prípadoch, keď už oznámili príslušné informácie agentúre;
- sprístupnenie komerčne necitlivej obchodnej databázy agentúry na vedecké účely a sprístupnenie častí agregovaných a komerčne necitlivých informácií REMIT v záujme zvýšenia transparentnosti veľkoobchodných trhov s energiou;
- výročná správa o činnosti ACER v zmysle REMIT na posúdenie fungovania a transparentnosti rôznych kategórií trhovských miest a spôsobov obchodovania, a v prípade potreby vydávanie odporúčaní Komisii, pokiaľ ide o pravidlá trhu, normy a postupy, ktoré by mohli zlepšiť integritu trhu a fungovanie vnútorného trhu;
- spolupráca s národnými regulačnými orgánmi (NRO), a v prípade potreby ich koordinácia s cieľom zabezpečiť koordinované a konzistentné uplatňovanie REMIT; a

- uľahčenie zapojenia zainteresovaných strán s cieľom zabezpečiť nepretržitý dialóg so zainteresovanými stranami o režime zberu údajov REMIT, ktorého cieľom je zlepšenie na úrovni EÚ.

REMIT dohľad nad trhom a jeho správaním

Činnosti týkajúce sa dohľadu nad trhom a jeho správaním zahŕňajú ďalšie spracovanie a analyzovanie informácií oznamovaných agentúre ACER a spracovaných v rámci správy informácií REMIT. Medzi hlavné činnosti zahrnuté v tejto úlohe patria:

- dohľad nad obchodnou činnosťou na veľkoobchodných trhoch s energiou;
- spolupráca ohľadom jednotlivých prípadov s národnými regulačnými orgánmi (NRO) pre energetiku pri hodnotení zneužívania trhu vrátane poskytovania usmernení;
- podpora NRO pri posudzovaní porušení REMIT;
- spolupráca ohľadom jednotlivých prípadov s ESMA (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy), príslušnými vnútroštátnymi orgánmi pre finančný trh a orgánmi dohľadu, medzinárodnými organizáciami a administratívnymi orgánmi tretích krajín; a
- vývoj a zdokonaľovanie aplikovaného dohľadu a nástrojov slúžiacich na analýzu obchodných dát s cieľom efektívne analyzovať údaje REMIT.

Správa poplatkov REMIT

Zavedenie režimu poplatkov REMIT si vyžaduje implementáciu štruktúry na správu vybraných poplatkov. Medzi hlavné činnosti zahrnuté v tejto úlohe patria:

- ročná kalibrácia modelu poplatkov REMIT na základe správ za predchádzajúci kalendárny rok;
- riadenie rozpočtového procesu poplatkov REMIT;
- zasielanie ťarchopisov;
- výber príjmov, sledovanie oneskorenia platieb (výpočet úroku z možných oneskorených platieb, právna podpora pri vymáhaní, ...); a
- účtovníctvo a podávanie správ o plnení ročných príjmov.

II. Hlavné rysy plánovaného systému poplatkov s indikatívnymi otázkami pre zainteresované strany

4. Princípy pre stanovovanie REMIT poplatkov

4.1. Všeobecné princípy

Zákonodarca uviedol v odseku 2 článku 32 nariadenia o ACER všeobecné princípy systému poplatkov REMIT. Konkrétne stanovil, že poplatky:

- musia byť primerané nákladom na príslušné služby poskytované nákladovo efektívnym spôsobom;
- nesmú byť diskriminačné; a
- musí sa nimi predísť neprímeranej finančnej alebo administratívnej záťaži účastníkov trhu alebo subjektov, ktoré konajú v ich mene.

Príslušné náklady sú také, ktoré vzniknú ACER pri vykonávaní úloh uvedených v časti 3.

Ustanovením nediskriminačného princípu uplatňovania poplatkov REMIT zavádza nariadenie (EÚ) 2019/942 prvok univerzálnosti, ale aj diferenciácie založenej na objektívnych kritériách stanovovania poplatkov.

Princíp stanovenia režimu poplatkov REMIT, ktorý neukladá neprímeranú finančnú alebo administratívnu záťaž na účastníkov trhu alebo subjekty, ktoré konajú v ich mene, uznáva skutočnosť, že model výpočtu poplatkov REMIT, ako aj ich výber, by mal byť jednoduchý, ľahko realizovateľný a transparentný. Model poplatkov REMIT by mal predísť najmä ovplyvňovaniu likvidity na veľkoobchodných trhoch s energiou. Model na výpočet poplatkov REMIT by mal navyše v ideálnom prípade podporovať kvalitu údajov a efektívnosť oznamovania údajov.

4.2. Ako zadefinovať celkovú sumu, ktorú by každoročne mali poplatky REMIT pokrývať?

Definícia celkovej sumy, ktorá sa má každý rok hradiť z poplatkov REMIT, by mala vychádzať z ročného zostavovania rozpočtu agentúry ACER v súlade s článkom 33 nariadenia o ACER. Riaditeľ ACER každý rok vypracuje návrh odhadu nákladov spojených s činnosťami zberu, spracovania a analýzy informácií oznamovaných v zmysle REMIT a s plánom práce očakávaným na nasledujúci finančný rok. Predbežný návrh odhadu vychádza z cieľov a očakávaných výsledkov

programového dokumentu ACER, ktorý riaditeľ predloží Správnej rade. Zohľadňuje finančné zdroje potrebné na dosiahnutie týchto cieľov a očakávané výsledky.

Po tom, ako budú odhadované náklady spojené s činnosťami zberu, spracovania a analýzy informácií oznamovaných v zmysle REMIT preskúmané Európskou komisiou, Európskym parlamentom a Radou v súvislosti s ročným rozpočtovým procesom a stanoviskom Európskej komisie k programovému dokumentu ACER a po konečnom prijatí všeobecného rozpočtu Únie, schváli Správna rada rozpočet ACER s (prípadne) nevyhnutnými úpravami a stanoví sa celková suma, ktorá sa má uhradiť z poplatkov REMIT.

Otázky do konzultácie: *Súhlasíte s metodikou navrhovanou na stanovenie celkovej sumy, ktorá sa má každý rok hradiť z poplatkov REMIT? Ak nie, akú alternatívnu metodiku by ste navrhli? Uveďte vysvetlenia.*

4.3. Kto by mal platiť poplatky REMIT?

Keďže poplatky REMIT sa majú platiť za zber, spracovanie a analýzu informácií oznamovaných účastníkmi trhu alebo subjektmi konajúcimi v ich mene, ktoré im umožňujú oznamovať údaje podľa článku 8 REMIT účinným, efektívnym a bezpečným spôsobom, sú vo všeobecnosti dvaja potenciálni kandidáti, ktorí by mohli byť adresátmi poplatkov: účastníci trhu alebo subjekty, ktoré konajú v ich mene ako registrované oznamovacie strany.

Zatiaľ čo účastníci trhu sú registrovaní u národných regulačných orgánov podľa článku 9 REMIT, oznamujúce strany, t.j. účastníci trhu alebo subjekty, ktoré oznamujú údaje v ich mene spĺňajúc pritom technické a organizačné požiadavky na predkladanie údajov s cieľom zabezpečiť účinnú, efektívnu a bezpečnú výmenu a spracovanie informácií na účely oznamovania informácií podľa článku 8 REMIT, registruje agentúra.

Zdá sa preto, že nákladovo najvýhodnejším riešením je, aby ACER vyberal poplatky REMIT priamo od oznamujúcich strán zaregistrovaných v ACER. Okrem toho, keďže agentúra ACER zhromažďuje informácie REMIT iba prostredníctvom registrovaných oznamujúcich strán, ACER môže de facto poskytovať služby zberu údajov iba týmto subjektom.

Nakoniec, vyberanie poplatkov REMIT zo strany ACER priamo od viac ako 10 000 účastníkov trhu sa nezdá byť nákladovo efektívnym riešením a významne by zvýšilo náklady na realizáciu systému poplatkov REMIT. To by v konečnom dôsledku viedlo k vyšším poplatkom na REMIT, čo by potenciálne nerešpektovalo princíp, podľa ktorého sa má predísť neprimeranému finančnému alebo administratívne zaťaženiu.

Preto by adresátmi poplatkov REMIT mali byť oznamujúce strany registrované v agentúre ACER podľa článku 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia Európskej komisie (pre REMIT) (EÚ) č. 1348/2014.

Otázky do konzultácie: Súhlasíte, aby boli poplatky na REMIT účtované oznamujúcim stranám registrovaným v agentúre ACER?

4.4. Ako by mali byť poplatky REMIT vypočítané?

S ohľadom na zásadu proporcionality k nákladom Európska komisia navrhuje, aby štruktúra poplatkov brala do úvahy dva prvky: hlavné faktory ovplyvňujúce náklady a profil týchto nákladových faktorov.

Hlavnými nákladovými faktormi príslušných služieb sú: (1) počet oznamujúcich strán zaregistrovaných v agentúre ACER podľa článku 8 REMIT a článku 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia REMIT, ktoré je potrebné posudzovať, registrovať a kontrolovať vzhľadom na ich súlad s technickými a organizačnými požiadavkami na predkladanie údajov agentúre ACER; (2) počet účastníkov trhu, za ktoré tieto registrované oznamujúce strany údaje oznamujú; a (3) počet záznamov o transakciách² oznámených agentúre ACER, ktoré je potrebné spracovať a analyzovať.

Hlavné nákladové faktory by sa mali zohľadniť, aby sa zabezpečilo, že úroveň vybraných poplatkov REMIT sa môže vyvíjať rovnakým smerom ako príslušné náklady s cieľom zabezpečiť udržateľné poplatky REMIT. Napríklad, ak sú príslušné náklady priamo vo vzájomnom vzťahu s počtom registrovaných

² Článok 8 REMIT sa vzťahuje na oznamovanie údajov o údajoch týkajúcich sa obchodných činností a základných údajov. Keďže však REMIT zavádza režim monitorovania trhu s cieľom monitorovať obchodnú činnosť s veľkoobchodnými energetickými produktami v záujme zistenia a zabránenia obchodovaniu na základe dôverných informácií a manipulácie s trhom, REMIT je primárne režim oznamovania transakcií. Ďalšie základné údaje sa zhromažďujú iba na doplnenie zozbieraných záznamov o transakciách.

oznamujúcich strán, počtom účastníkov trhu a/alebo počtom záznamov o transakciách, tak poplatky REMIT by mali tieto nákladové faktory vo svojej štruktúre brať do úvahy.

Ďalším prvkom, ktorý treba zohľadniť v štruktúre poplatkov, je profil hlavných faktorov ovplyvňujúcich náklady. Toto je jediný spôsob, ako zabezpečiť, aby sa náklady a príjmy vyvíjali nielen tým istým smerom, ale aj proporcionálne.

Berúc do úvahy toto, spolu s princípmi stanovenými v legislatíve na určovanie poplatkov REMIT, zastáva Európska komisia názor, že optimálnym riešením štruktúry poplatkov REMIT je zmiešaná štruktúra poplatkov, ktorá zahŕňa pevnú a variabilnú zložku, ktorá zohľadňuje hlavné nákladové faktory na príslušné činnosti.

Otázky do konzultácie: *Súhlasíte s tým, že toto sú kľúčové aspekty pre zadefinovanie metodiky výpočtu poplatkov REMIT? Sú ešte nejaké ďalšie prvky? Akú váhu by v metodike mali mať rôzne faktory ovplyvňujúce náklady? Máte preferencie alebo konkrétne návrhy týkajúce sa metodiky? Uveďte vysvetlenia.*

4.5. Kedy a ako by sa mali platiť poplatky REMIT?

Berúc do úvahy, že všetky činnosti súvisiace so zberom, spracovaním a analýzou informácií oznamovaných podľa článku 8 REMIT sú nepretržité činnosti, na zabezpečenie potrebného prísunu finančných prostriedkov na pokrytie zodpovedajúcich výdavkov agentúry ACER počas celého roka je nevyhnutné včasné vyberanie poplatkov REMIT.

Agentúra ACER by preto mala účtovať poplatky REMIT ešte pred poskytovaním svojich služieb v súlade s článkom 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách ACER (ACER's Financial Regulation). Poplatky REMIT by sa mali účtovať každoročne ako akýsi poplatok za registráciu alebo dohľad.

Ťarchopisy by sa mali zasielať v prvých pracovných dňoch mesiaca januára za bežný finančný rok a budú mať pevne stanovené obdobie splatnosti 30 dní.

V prípade, že sumy rozposlaných ťarchopisov nebudú úplne uhradené v lehote stanovenej v dokumentoch, ACER okamžite začne postup na „vymáhanie prostriedkov akýmikoľvek prostriedkami, ktoré ponúka zákon, vrátane prípadného vymáhania akejkoľvek záruky zloženej vopred“ v súlade s článkom 68 nariadenia o rozpočtových pravidlách agentúry ACER.

Otázky do konzultácie: *Súhlasíte s navrhovaným spôsobom, kedy a ako by sa mali účtovať poplatky REMIT? Ak nie, aký postup by ste navrhli? Uveďte vysvetlenia.*

Kontakt:

Zodpovedný útvar Európskej komisie:

DG Energy, Unit B2 – Wholesale markets; electricity & gas

Email: EU-ACER-REMIT-Fees@ec.europa.eu